

Brandrisicoprofiel

DEFINITIEF CONCEPT

Titel: Brandrisicoprofiel

Versie: 8.0

Samenstellers: M. de Heer en D. Suchy

Bestandslocatie: G:\BRW\Programma Risicobeheersing\Vakgroepen\Projecten\
Brandrisicoprofiel

Status: Definitief concept

Vastgesteld: **DD-MM-2015** AB VRMWB

Samenvatting

Inleiding

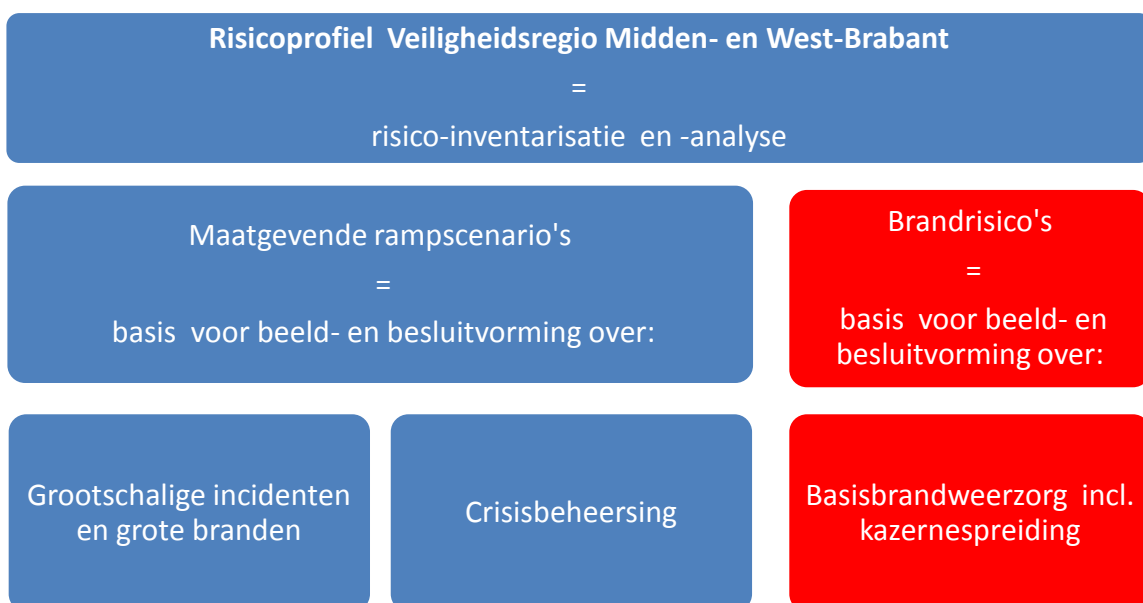
Volgens de Wet veiligheidsregio's dient het bestuur tenminste eenmaal in de vier jaar een beleidsplan vast te stellen, waarin het beleid is vastgelegd ten aanzien van de taken van de veiligheidsregio. Dit beleidsplan dient mede gebaseerd te zijn op een door het bestuur vastgesteld risicoprofiel. Dit risicoprofiel omvat een overzicht van de risicovolle situaties en de soorten branden, rampen of crises die zich in de regio kunnen voordoen. In de risico-analyse worden deze gegevens nader beschouwd, vergeleken en geïnterpreteerd. Op basis van de informatie die hieruit voortkomt, kunnen conclusies worden getrokken over de gewenste of benodigde voorbereiding, organisatie en prestaties van de veiligheidsregio.

De gemeente heeft de integrale zorg voor veiligheid en gezondheid van de inwoners, de veiligheidsregio heeft de integrale zorg voor hulpverlening op het moment dat de risico's tot uitdrukking komen. Het bestuur van de veiligheidsregio stelt het risicoprofiel vast na overleg met de raden van de deelnemende gemeenten, waarbij het bestuur de raden tevens verzoekt hun wensen kenbaar te maken omtrent het in het beleidsplan op te nemen beleid.

Het risicoprofiel van de Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant bestaat uit twee onderdelen:

- a. Het regionaal risicoprofiel van de maatgevende rampscenario's: overzicht van de risicovolle situaties binnen de veiligheidsregio die tot een ramp of crisis (en grote branden) kunnen leiden en een overzicht van de soorten rampscenario's die zich in de veiligheidsregio kunnen voordoen en de mogelijke gevolgen daarvan.
Dit onderdeel van het regionaal risicoprofiel biedt een basis voor beeld- en besluitvorming over grootschalige incidenten en crisisbeheersing.
- b. Het brandrisicoprofiel ten behoeve van het dekkingsplan van de brandweer. Dit brandrisicoprofiel is op de eerste plaats de basis voor de bestuurlijke besluitvorming over de opkomsttijden van de basisbrandweereenheid (1^e tankautospuiter) en daarmee tevens basis voor de spreiding van kazernes. Daarnaast biedt het brandrisicoprofiel vanuit een risicobenadering een onderbouwing voor stationeren van een tweede basisbrandweereenheid op eenzelfde brandweerpost om brandrisico's voldoende snel af te kunnen dekken. Anders dan het regionaal risicoprofiel voor rampen en crises, heeft het brandrisicoprofiel betrekking op een klein incident dat bestreden kan worden met één basisbrandweereenheid, dan wel de eerste fase van escalatie van dit incident waarvoor opkomst van een tweede basisbrandweereenheid noodzakelijk is.

Het voorliggende document betreft actualisatie van het brandrisicoprofiel uit 2011, ten behoeve van het dekkingsplan.

Resultaten

Brandrisicoprofiel voor basisbrandweereenheid (1^e tankautospuiter)

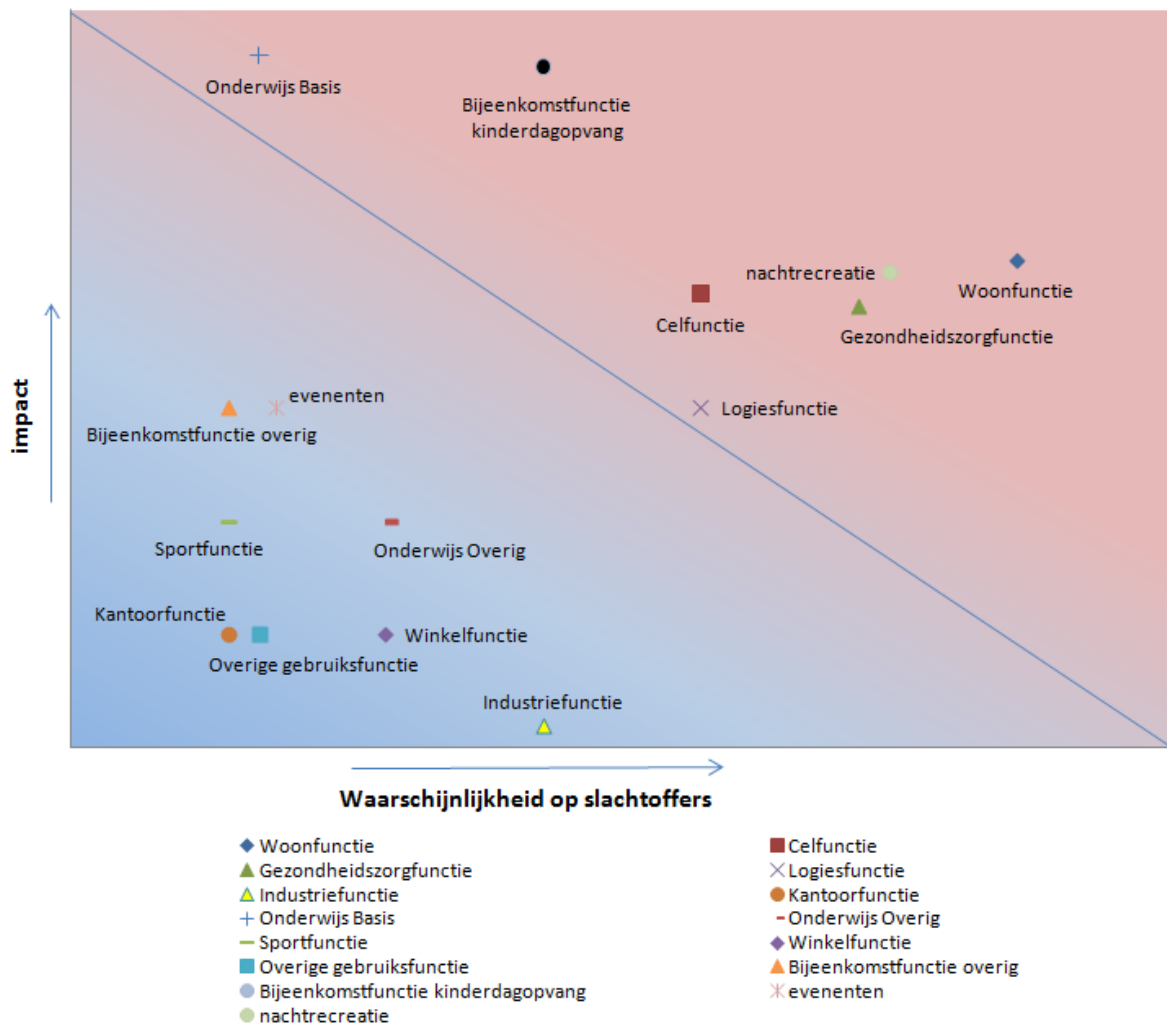
Dit onderdeel van het brandrisicoprofiel biedt een basis voor de bestuurlijke besluitvorming over de opkomsttijden van de basisbrandweereenheid. De wetgever biedt het bestuur van de veiligheidsregio ruimte om gemotiveerd af te wijken van de wettelijke opkomsttijden genoemd in het Besluit veiligheidsregio's.

Anders dan het regionaal risicoprofiel voor rampen en crises richt het brandrisicoprofiel voor de basisbrandweereenheid zich op incidenten die inzet van "slechts" één basisbrandweereenheid vereisen. Het brandrisicoprofiel richt zich alleen op gebruiksfuncties van gebouwen conform het Bouwbesluit 2003. De in het Bouwbesluit gehanteerde brandveiligheidseisen hebben geleid tot een hoger brandveiligheidsniveau. Vanuit een risicobenadering kunnen daarom voor nieuwere objecten andere maatregelen/maatstaven worden gehanteerd.

Op basis van de criteria waarschijnlijkheid en impact zijn de volgende functies als het meest risicovol te beschouwen:

- Bijeenkomstfunctie kinderopvang;
- Woonfunctie;
- Gezondheidszorgfunctie;
- Nachtrecreatie;
- Celfunctie.

Bij het bepalen van de opkomsttijden van de basisbrandweereenheid dient hiermede rekening te worden gehouden.

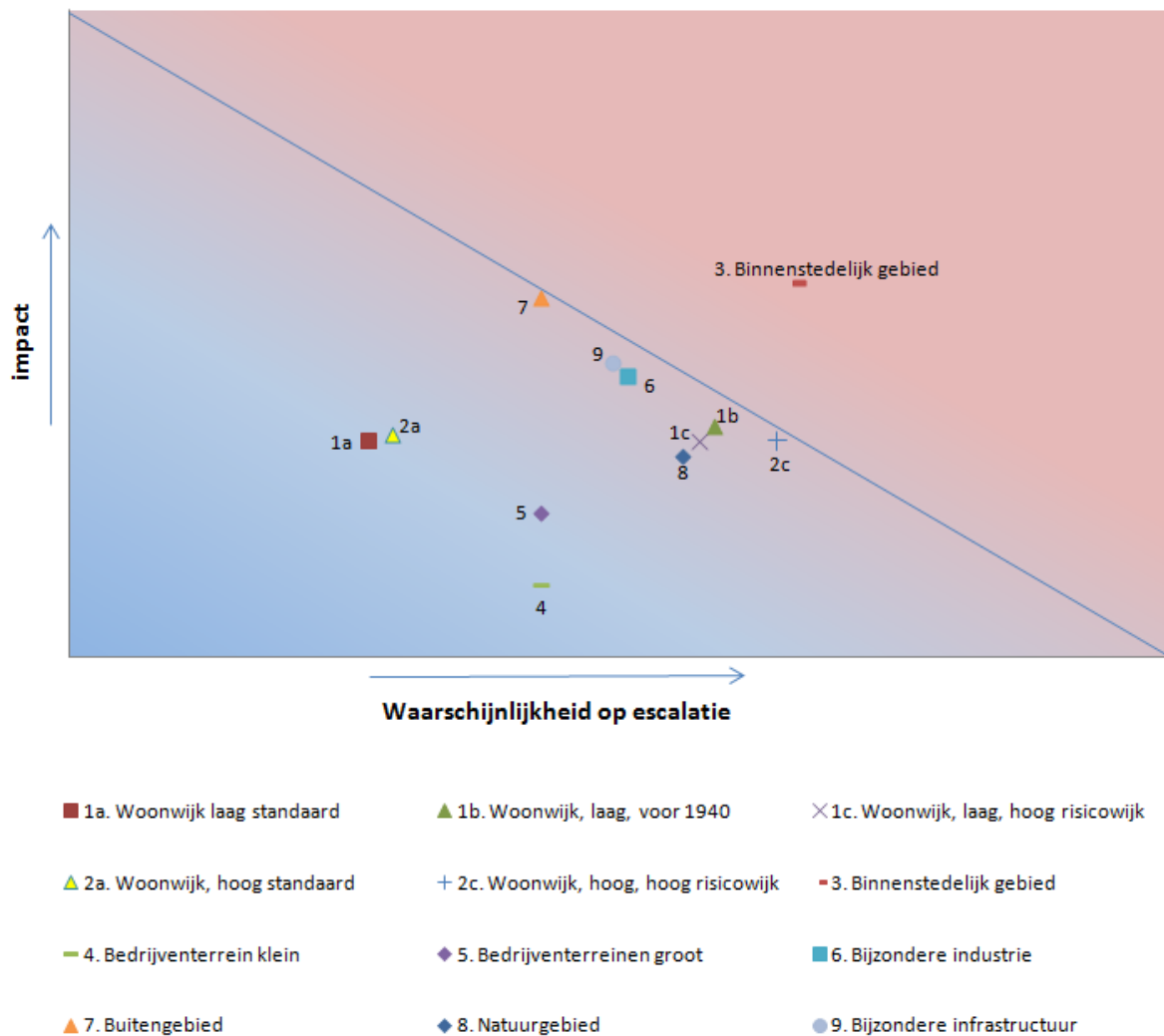

Met nadruk wordt nogmaals gesteld dat het hier gaat over de waarschijnlijkheid en impact van een klein incident, dan wel de eerste fase van een escalerend incident.

Brandrisicoprofiel escalatiescenario's

Bij het brandrisicoprofiel escalatiescenario's gaat het om escalerende incidenten. Doel van dit brandrisicoprofiel is het bepalen van enerzijds de kans op het optreden van een incident waarbij er noodzaak is voor de inzet van een tweede basisbrandweereenheid. Ten tweede wordt bepaald wat de impact is van een incident waarbij opschaling noodzakelijk is. In tegenstelling tot het brandrisicoprofiel voor de basisbrandweereenheid wordt er gebruik gemaakt van gebiedstypen. Hierdoor is het mogelijk om factoren uit de omgeving mee te wegen.

Op basis van de criteria waarschijnlijkheid en impact is het gebiedstypen binnenstedelijk gebied als het meest risicovol te beschouwen. In het afwegingskader geografische spreiding tweede basisbrandweereenheid dient hiermee rekening te worden gehouden.

Met nadruk wordt nogmaals gesteld dat het hier gaat over de waarschijnlijkheid en impact van een escalerend incident. Functies onder de lijn hebben een lagere waarschijnlijkheid en impact waar het gaat om dergelijke incidenten.

Inhoudsopgave

Brandrisicoprofiel.....	1
Samenvatting.....	1
Inleiding.....	1
Resultaten.....	2
Brandrisicoprofiel voor basisbrandweereenheid (1 ^e tankautospuit).....	2
Brandrisicoprofiel escalatiescenario's.....	3
Inhoudsopgave.....	4
1. Inleiding.....	5
Kader.....	5
Systematiek.....	6
Leeswijzer.....	6
2. Brandrisicoprofiel voor basisbrandweereenheid.....	7
2.1 Inleiding.....	7
De gebruiksfuncties.....	7
2.2 Risicoanalyse gebruiksfuncties.....	8
Inleiding.....	8
Uitgangspunten keuze criteria.....	8
Waarschijnlijkheidscriteria.....	8
Impactcriteria.....	8
2.3 Scoren.....	9
2.4 Resultaat: brandrisicoprofiel basisbrandweereenheid.....	9
Risicodiagram.....	9
Het risicoprofiel van Baarle-Hertog.....	10
3. Brandrisicoprofiel escalatiescenario's.....	11
3.1 Inleiding.....	11
De gebiedstypen.....	11
3.2 Risicoanalyse gebiedstypen.....	11
Inleiding.....	11
Uitgangspunten keuze criteria.....	11
Waarschijnlijkheidscriteria.....	12
Impactcriteria.....	12
3.3 Scoren.....	13
Gebiedstypen.....	13
3.4 Resultaat: brandrisicoprofiel escalatiescenario's.....	13
Risicodiagram.....	13
Het risicoprofiel van Baarle-Hertog.....	14
Bijlage 1 Beschrijving gebiedstypen.....	1

1. Inleiding

Kader

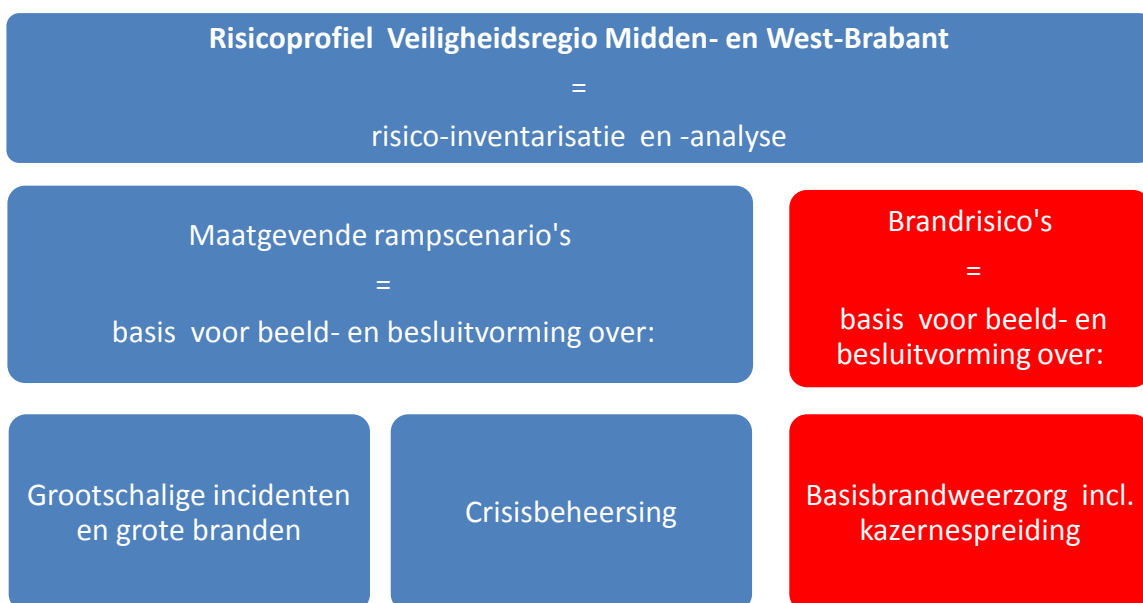
Volgens de Wet veiligheidsregio's dient het bestuur tenminste eenmaal in de vier jaar een beleidsplan vast te stellen waarin het beleid is vastgelegd ten aanzien van de taken van de veiligheidsregio. Dit beleidsplan dient mede gebaseerd te zijn op een door het bestuur vastgesteld risicoprofiel. Dit risicoprofiel omvat een overzicht van de risicovolle situaties en de soorten branden, rampen of crises die zich in de regio kunnen voordoen. In de risico-analyse worden deze gegevens nader beschouwd, vergeleken en geïnterpreteerd. Op basis van de informatie die hieruit voortkomt, kunnen conclusies worden getrokken over de gewenste of benodigde voorbereiding, organisatie en prestaties van de veiligheidsregio.

De gemeente heeft de integrale zorg voor veiligheid en gezondheid van de inwoners, de veiligheidsregio heeft de integrale zorg voor hulpverlening op het moment dat de risico's tot uitdrukking komen. Het bestuur van de veiligheidsregio stelt het risicoprofiel vast na overleg met de raden van de deelnemende gemeenten, waarbij het bestuur de raden tevens verzoekt hun wensen kenbaar te maken omtrent het in het beleidsplan op te nemen beleid.

Het risicoprofiel van de Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant bestaat uit twee onderdelen:

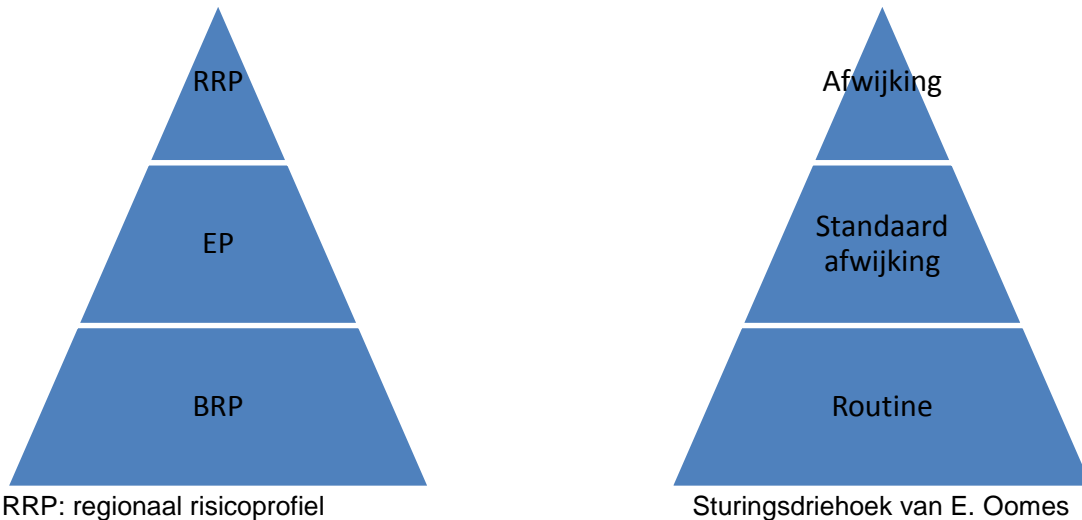
- c. Het regionaal risicoprofiel van de maatgevende rampscenario's: overzicht van de risicovolle situaties binnen de veiligheidsregio die tot een ramp of crisis (en grote branden) kunnen leiden en een overzicht van de soorten rampscenario's die zich in de veiligheidsregio kunnen voordoen en de mogelijke gevolgen daarvan.
Dit onderdeel van het regionaal risicoprofiel biedt een basis voor beeld- en besluitvorming over grootschalige incidenten en crisisbeheersing.
- d. Het brandrisicoprofiel ten behoeve van het dekkingsplan van de brandweer. Dit brandrisicoprofiel is op de eerste plaats de basis voor de bestuurlijke besluitvorming over de opkomsttijden van de basisbrandweereenheid (1^e tankautospuiter) en daarmee tevens basis voor de spreiding van kazernes. Daarnaast biedt het brandrisicoprofiel vanuit een risicobenadering een onderbouwing voor stationeren van een tweede basisbrandweereenheid op eenzelfde brandweerpost om brandrisico's voldoende snel af te kunnen dekken. Anders dan het regionaal risicoprofiel voor rampen en crises, heeft het brandrisicoprofiel betrekking op een klein incident dat bestreden kan worden met één basisbrandweereenheid, dan wel de eerste fase van escalatie van dit incident waarvoor opkomst van een tweede basisbrandweereenheid noodzakelijk is.

Het voorliggende document betreft actualisatie van het brandrisicoprofiel uit 2011, ten behoeve van het dekkingsplan.

Systematiek

Het gehele risicoprofiel moet een basis bieden voor het beleidsplan. Het beleidsplan gaat naast rampen en crisis ook over de dagelijkse brandweezorg. Het brandrisicoprofiel is hiervoor de basis.

RRP: regionaal risicoprofiel
EP: escalatieprofiel
BRP: brandrisicoprofiel

Sturingsdriehoek van E. Oomes

Het brandrisicoprofiel bestaat uit twee onderdelen. Een brandrisicoprofiel basisbrandweereenheid, gebaseerd op gebruiksfuncties. Hier is een incident dat kan worden bestreden door één basisbrandweereenheid het uitgangspunt (routine in de sturingsdriehoek).

Het tweede deel is het brandrisicoprofiel escalatiescenario's gebaseerd op gebiedstypen. Hierbij is een incident waarbij opgeschaald wordt naar een tweede basisbrandweereenheid het uitgangspunt (standaard afwijking sturingsdriehoek).

Beide profielen komen tot stand door criteria voor waarschijnlijkheid en impact te scoren en uit te zetten in een risicodiagram. In dit document worden geen consequenties gehangen aan het brandrisicoprofiel. In het document 'voorstel opkomsttijden eerste basiseenheid en geografische spreiding tweede basiseenheid' wordt de vertaling van het profiel naar bestuurlijke voorstellen gegeven. Ten opzichte van 2011 is de systematiek onveranderd. Wel heeft er een actualisatie van de score plaatsgevonden waarbij door een grote vertegenwoordiging vanuit de expertisevelden van de brandweer input is geleverd.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt het brandrisicoprofiel voor de basisbrandweereenheid beschreven aan de hand van een risicoanalyse van de gebruiksfuncties. Het resultaat van de analyse wordt weergegeven in het risicodiagram gebruiksfuncties.

In hoofdstuk 3 wordt het brandrisicoprofiel escalatierisico's beschreven aan de hand van een risicoanalyse van gebiedstypen. Het resultaat wordt weergegeven in het risicodiagram gebiedstypen.

2. Brandrisicoprofiel voor basisbrandweereenheid

2.1 Inleiding

Bij het tot stand komen van het brandrisicoprofiel voor de basisbrandweereenheid lag de focus in 2011 alléén op incidenten bij objecten (de gebruiksfuncties). Bij de actualisering in 2015 zijn hieraan, op verzoek van het bestuur, toegevoegd evenementen en nachtrecreatie. Incidenten 'in de wei' en bijvoorbeeld langs de weg zijn wederom niet meegenomen. Reden hiervoor is dat in het Besluit veiligheidsregio's (Bvr) de minister normtijden voor de eerste basisbrandweereenheid heeft vastgelegd welke alleen zijn gerelateerd aan gebruiksfuncties.

De gebruiksfuncties

Voor het bepalen van de gebruiksfuncties welke deel uit maken van het brandrisicoprofiel is aangesloten bij de gebruiksfuncties zoals gebruikt in het bouwbesluit aangevuld met evenementen en nachtrecreatie. Er is geen aparte categorie opgenomen voor risicovolle bedrijven (BRZO/BEVI). Het gaat immers om incidenten die met één basisbrandweereenheid bestreden kunnen worden (routine).

Hieronder volgt een overzicht van de gebruiksfuncties gebruikt in het brandrisicoprofiel, deze wijken enigszins af van de gebruiksfuncties genoemd in het Bvr. De afwijkingen zijn in tabel 1 weergegeven.

- ✚ Woonfunctie
- ✚ Bijeenkomstfunctie bestemd voor kinderdagopvang
- ✚ Bijeenkomstfunctie overige
- ✚ Celfunctie
- ✚ Gezondheidszorgfunctie
- ✚ Industriefunctie
- ✚ Kantoorfunctie
- ✚ Logiesfunctie
- ✚ Onderwijsfunctie basisonderwijs tot 12 jaar
- ✚ Onderwijsfunctie overige
- ✚ Sportfunctie
- ✚ Winkelfunctie
- ✚ Overige gebruiksfunctie
- ✚ Evenementen
- ✚ Nachtrecreatie

Een overzicht van de afwijkingen van de gebruikte functies in het risicodiagram, ten aanzien van de functies genoemd in het Bvr is te vinden in de volgende tabel.

Functies Bvr	Functies brandrisicoprofiel basiseenheid
Woonfunctie boven een winkelfunctie	Woonfunctie
Woonfunctie portiekwoningen/portiekflats	
Overige woonfuncties	
Woonfunctie voor verminderd zelfredzame personen	
Celfunctie	Celfunctie
Gezondheidszorgfunctie	Gezondheidszorgfunctie
Logiesfunctie	Logiesfunctie
Kantoorfunctie	Kantoorfunctie
Winkelfunctie met een gesloten constructie	Winkelfunctie
Overige winkelfunctie	
Onderwijsfunctie	Onderwijsfunctie basisonderwijs tot 12 jaar
	Onderwijsfunctie overige
Industriefunctie	Industriefunctie
Sportfunctie	Sportfunctie
Bijeenkomstfunctie	Bijeenkomstfunctie overige
	Bijeenkomstfunctie bestemd voor kinderdagopvang
Overige gebruiksfunctie	Overige gebruiksfunctie
Niet benoemd	Evenementen
	Nachtrecreatie

Tabel 1 vergelijking gebruiksfuncties

2.2 Risicoanalyse gebruiksfuncties

Inleiding

Om het brandrisicoprofiel voor de basisbrandweereenheid te bepalen, wordt de impact van een incident, wanneer dit verkeerd afloopt, in beeld gebracht. Dit wordt vervolgens uitgezet tegen de waarschijnlijkheid dat een incident optreedt en ook daadwerkelijk verkeerd afloopt.

Uitgangspunten keuze criteria

De criteria voor waarschijnlijkheid en impact zijn gerelateerd aan het soort incident dat hier in beeld wordt gebracht; de incidenten welke in eerste aanzet kunnen worden bestreden met één basisbrandweereenheid (routine). Het gaat dus met nadruk *niet* om escalerende incidenten, waarbij meerdere eenheden en/of specialismen noodzakelijk zijn.

Omgevings- en gebiedsfactoren zijn niet meegenomen (denk bijvoorbeeld aan de dichte bebouwing in een historische kern van een stad of de grotere kans op brand in bijvoorbeeld achterstandswijken). Reden hiervoor is dat bij kleinere incidenten de omgeving minder vaak een rol speelt; kleine incidenten komen in eerste aanleg niet buiten een ruimte of brandcompartiment. Tijdens de incidentbestrijding gaat de aandacht met name uit naar het object en minder naar de omgeving. Deze omgevingsfactoren komen in het brandrisicoprofiel escalatiescenario's wel aan de orde.

Waarschijnlijkheidscriteria

Een bepalende factor voor de risicoanalyse is de kans dat een incident optreedt en dat er daadwerkelijk slachtoffers vallen. Bij de keuze voor de waarschijnlijkheidscriteria is uitgegaan van de eigenschappen van (de gebruikers van) de gebruiksfuncties en is ook gekeken naar de werkelijkheid; Waardoor ontstaat brand meestal?

Waarschijnlijkheid 1. Slappend aanwezig zijn

Personen die slapend ergens verblijven hebben een grotere kans om slachtoffer te worden in geval van brand. Dit is het gevolg van desoriëntatie vlak na het wakker worden. Tevens is de kans op het ontstaan van brand iets groter, vanwege roken in bed, het vergeten van kaarsen voor het slapen gaan e.d.

Waarschijnlijkheid 2. Verhoogde kans door activiteiten

In iedere gebruiksfunctie vinden kenmerkende activiteiten plaats of is specifieke apparatuur aanwezig. Deze activiteiten of apparatuur kunnen de oorzaak zijn van een verhoogde kans op brand. Denk hierbij aan koken en brandgevaarlijke productieactiviteiten. De aanwezigheid van wasdrogers, televisies e.d. Maar ook opzet kan een kansverhogend effect hebben (brandstichting in cellen).

Impactcriteria

Een impactcriterium is een graadmeter voor de mate van maatschappelijke impact van een (verkeerd aflopend) incident. Hierbij zijn eigenschappen van een gebruiksfunctie, zowel gebouw als gebruikers, maatgevend.

Impact 1. Aanwezigheid kwetsbare bevolkingsgroep (verminderd/niet zelfredzaam)

Incidenten waarbij gehandicapten, gevangenen, kinderen, zieken of anderen kwetsbare bevolkingsgroepen betrokken zijn, worden meestal breed uitgemeten in de media. Deze bevolkingsgroepen verdienen een hoog niveau van veiligheid. Enerzijds vanwege het maatschappelijke gevoel, maar anderzijds ook omdat repressief optreden van de brandweer bemoeilijkt kan worden door de behoefte van deze mensen. Redden, ontruimen of evacueren kost meer tijd.

Impact 2. Aanwezigheid kinderen/gezinnen/grote groepen jeugd

Incidenten waarbij er een gezin om het leven komt, of (meerdere) kinderen slachtoffer worden hebben vaak maatschappelijke verontwaardiging tot gevolg. De impact is groot. Veiligheid van gezinnen en kinderen weegt zwaar.

2.3 Scores

De gebruiksfuncties zijn bij actualisatie opnieuw gescoord door brandweerdskundigen uit de verschillende disciplines op de 2 criteria voor waarschijnlijkheid (slappend aanwezig zijn en menselijk handelen) en de 2 criteria voor impact (aanwezigheid verminderd zelfredzame personen en aanwezigheid kinderen/gezin/jeugd). Bij de actualisatie zijn de criteria door significant meer deskundigen gescoord dan bij de eerdere versie van het brandrisicoprofiel.

In de tabel is de totaal score (optelling) voor de twee criteria terug te vinden. Hierbij zijn er per criterium maximaal 3 punten toe te kennen. Voor zowel waarschijnlijkheid als voor impact kunnen maximaal 6 punten gescoord worden.

Ten overvloede wordt nogmaals benadrukt dat het hier gaat om incidenten welke bestreden kunnen worden door één basisbrandweereenheid (routine).

Functie		Waarschijnlijkheid	Impact
Woonfunctie		6	4
Bijeenkomst functie	kinderdagopvang	3	6
	overig	1	3
Celfunctie		4	4
Gezondheidszorgfunctie		5	4
Industriefunctie		3	0
Kantoorfunctie		1	1
Logiesfunctie		4	3
Onderwijs functie	Basis tot 12 jaar	1	6
	Overig	2	2
Sportfunctie		1	2
Winkelfunctie		2	1
Overige gebruiksfunctie		1	1
Evenementen		1	3
Nachtrecreatie		5	4

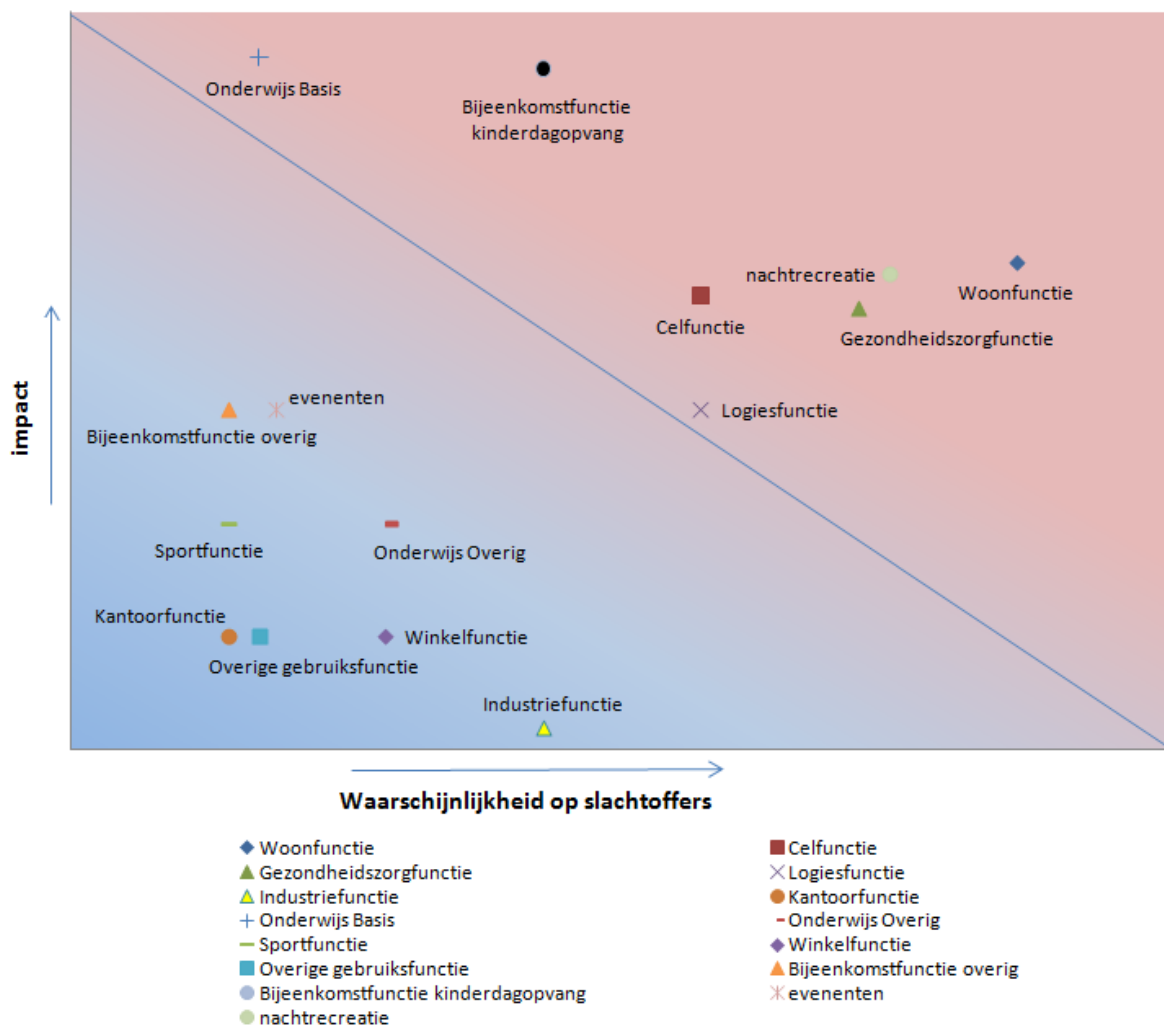
Tabel 2 score risicoanalyse gebruiksfuncties

Met nadruk wordt nogmaals opgemerkt dat hier een analyse is gemaakt van kleine incidenten die (in eerste aanzet) bestreden kunnen worden met één basisbrandweereenheid. Grote branden, grote explosies, ontstaan van giftige wolken e.d. zijn in dit deel van het brandrisicoprofiel niet meegenomen.

2.4 Resultaat: brandrisicoprofiel basisbrandweereenheid

Risicodiagram

Door de gescoorde waarschijnlijkheid en impact uit te zetten op twee assen, en in relatie te brengen met de gebruiksfuncties ontstaat een risicodiagram; het brandrisicoprofiel eerste basisbrandweereenheid. Van dit diagram kan worden afgelezen welke gebruiksfuncties de grootste risico's op slachtoffers kennen als het gaat om kans en impact met betrekking tot de brandrisico's. Rechts bovenin bevinden zich de gebruiksfuncties waar de waarschijnlijkheid van een incident groot is en tevens het risico op maatschappelijke onrust erg hoog is. Een uit de hand gelopen incident met slachtoffers bij deze functies zal niet onopgemerkt voorbij gaan.

Figuur 1 Risicodiagram gebruiksfuncties

Bij het opstellen van het dekkingsplan zal dit brandrisicoprofiel in acht moeten worden genomen. Met name dient met de volgende gebruiksfuncties bijzonder rekening te worden gehouden, wanneer de opkomsttijden uit het Besluit veiligheidsregio's niet wordt gehaald:

- Bijeenkomstfunctie kinderopvang;
- Woonfunctie;
- Gezondheidszorgfunctie;
- Nachtrecreatie;
- Celfunctie.

Dit profiel is verder de basis voor het document 'voorstel opkomsttijden eerste basiseenheid en geografische spreiding tweede basiseenheid'.

Het risicoprofiel van Baarle-Hertog

Binnen de veiligheidsregio Midden- en West-Brabant, neemt de gemeente Baarle-Nassau een bijzondere plaats in. Er is binnen deze gemeente sprake van een grote verwevenheid met de Belgische gemeente Baarle-Hertog; ook op het gebied van brandweezorg.

Het hierboven beschreven brandrisicoprofiel basisbrandweereenheid is ook van toepassing voor Baarle-Hertog. In deze gemeente komen geen gebruiksfuncties voor, die anders zijn dan in Baarle-Nassau en die relevant zijn voor de inzet van de eerste basis brandweereenheid.

3. Brandrisicoprofiel escalatiescenario's

3.1 Inleiding

Bij het brandrisicoprofiel escalatiescenario's gaat het om incidenten die naar verwachting snel kunnen escaleren en waarvoor direct opschaling noodzakelijk is (standaard afwijking). Doel van dit brandrisicoprofiel is het bepalen van enerzijds de kans op het optreden van een incident, waarbij er noodzaak is voor de inzet van een tweede basisbrandweereenheid. Ten tweede wordt bepaald wat de impact is van een incident waarbij opschaling noodzakelijk is. Anders dan in het brandrisicoprofiel voor de eerste basisbrandweereenheid wordt er gebruik gemaakt van gebiedstypen. Dit maakt het mogelijk om factoren uit de omgeving mee te wegen. Ook in dit profiel ligt de focus met name op objecten en gebouwen. Incidenten langs de weg zijn niet meegenomen.

De gebiedstypen

Voor het bepalen van de gebiedstypen, welke deel uit maken van het brandrisicoprofiel escalatiescenario's is deels aangesloten bij de 'handleiding bluswatervoorziening en bereikbaarheid'¹ van het NVBR. De gebiedstypen zijn deels geclusterd op basis van gelijkheid in mogelijk voorkomende scenario's. De uitkomst is de volgende lijst met gebiedstypen:

1. Woonwijken, maximaal vier bouwlagen, kleinschalige winkelgebieden
 - a. Sub a: Geen bijzonderheden
 - b. Sub b: Bouw voor 1940
 - c. Sub c: Hoog risicowijk
(Volgelaarwijk/Achterstandswijk/Allochtonenwijk/bejaarden)
2. Woonwijken vijf en meer woonlagen
 - a. Sub a: Geen bijzonderheden
 - b. Sub b: *Bouw voor 1940 (niet aanwezig binnen BMWB)*
 - c. Sub c: Hoog risicowijk
(Volgelaarwijk/Achterstandswijk/Allochtonenwijk/bejaarden)
3. Binnenstedelijk gebied, (dichte bebouwing en/of historische gebouwen)
4. Bedrijventerrein klein (brandcompartiment (BC) ca. > 1000 m², utiliteitsbouw/kantoren)
5. Bedrijventerreinen groot (grotere BC, gevaarlijke stoffen)
6. Bijzondere industrie (Petrochemie, BRZO-inrichtingen, grootschalig gevaarlijke stoffen)
7. Buitengebied (agrarisch)
8. Natuurgebied
9. Bijzondere infrastructuur

Een nadere definitie van deze gebiedstypen is opgenomen in bijlage 1.

3.2 Risicoanalyse gebiedstypen

Inleiding

Om het brandrisicoprofiel escalatiescenario's te bepalen worden de waarschijnlijkheid en impact van de relevante incidenten in beeld gebracht. Zoals in de inleiding is aangegeven, zijn de incidenten die hier worden beschouwd, die incidenten waarbij de inzet van (minimaal) een tweede basisbrandweereenheid noodzakelijk is.

Uitgangspunten keuze criteria

De criteria voor waarschijnlijkheid en impact zijn gerelateerd aan het soort incident dat hier in beeld wordt gebracht; incidenten waarbij inzet van twee basisbrandweereenheden noodzakelijk is.

¹ 1^e druk, 1^e oplage, september 2003

Waarschijnlijkheidscriteria

Een bepalende factor voor de risicoanalyse is de kans dat een escalerend incident optreed. Bij de keuze voor de waarschijnlijkheidscriteria is uit gegaan van de eigenschappen van (de gebruikers van) de gebiedstypen.

- Waarschijnlijkheid 1. Menselijk handelen
Bij bepaalde bevolkingsgroepen ontstaat eerder brand. Denk hierbij aan allochtonen (kookcultuur), lager opgeleiden (achterstandswijken), en bejaarden. Daarnaast is bewuste brandstichting, de oorzaak van grotere incidenten. Dit komt met name voor in woningen en bijvoorbeeld natuurgebieden.
- Waarschijnlijkheid 2. Techniek in objecten (gas, inductie); en verhoogde kans door activiteiten
Verouderde installaties geven een hogere kans op brand; Ook kenmerkende activiteiten (industrie en productie) kunnen de kans op een (grote) brand verhogen.
- Waarschijnlijkheid 3. Bebouwingsdichtheid en complicerende factoren inzetbaarheid
Hoge bebouwingsdichtheid verhoogt de kans dat een klein incident uit de hand loopt. Inzetbaarheid wordt nl slechter. Ook hoogte van gebouwen heeft invloed op inzetbaarheid
- Waarschijnlijkheid 4. Bijzondere (slechte) bouwkundige staat
Bouwkundige aspecten die een negatieve invloed hebben op het brandverloop. Denk hierbij aan hoge vuurbelasting, een slechte weerstand tegen branddoorslag en brandoverslag en het gebruik brandbare materialen etc. (Bijvoorbeeld oude niet gerenoveerde jaren 30 wijken)
- Waarschijnlijkheid 5. Seizoenen (bosbranden etc.)

Impactcriteria

Een impactcriterium is een parameter voor de mate van maatschappelijke onrust die wordt veroorzaakt door een middelgroot incident. Het gaat hier met nadruk over de bestuurlijke impact.

- Impact 1. Aanwezigheid kinderen, gezinnen, grote groepen jeugd
Incidenten waarbij er een gezin om het leven komt, of (meerdere) kinderen slachtoffer worden, hebben vaak maatschappelijke onrust tot gevolg. De impact is groot. Veiligheid van gezinnen en kinderen weegt zwaar.
- Impact 2. Cultureel erfgoed
Sommige gebieden kenmerken zich door de aanwezigheid van historische gebouwen en cultureel erfgoed. Verwoesting van deze gebouwen als gevolg van brand heeft maatschappelijke impact, omdat het erfgoed als waardevol wordt beschouwd.
- Impact 3. Aanwezigheid grote concentratie dieren (paarden, varkens, etc.)
- Impact 4. Aanwezigheid van objecten met gevaarlijke stoffen
Impact op de omgeving; impact op repressief optreden

3.3 Scoren

De gebiedstypen zijn opnieuw gescoord door brandweerdkundigen uit de verschillende disciplines op de 5 criteria voor waarschijnlijkheid (menselijk handelen, techniek, complicerende factor en bouwkundige staat) en de 4 criteria voor impact (aanwezigheid kinderen/gezin/jeugd, cultureel erfgoed, dieren, gevaarlijke stoffen).

In de tabel is de totaal score (optelling) voor de criteria terug te vinden. Hierbij zijn er per criterium maximaal 3 punten toe te kennen. Voor waarschijnlijkheid kan maximaal 15 punten gescoord worden. Voor impact kan maximaal 12 punten gescoord worden.

Ten overvloede wordt nogmaals benadrukt dat het hier gaat om incidenten waarbij opgeschaald wordt naar een tweede basisbrandweereenheid.

Gebiedstypen

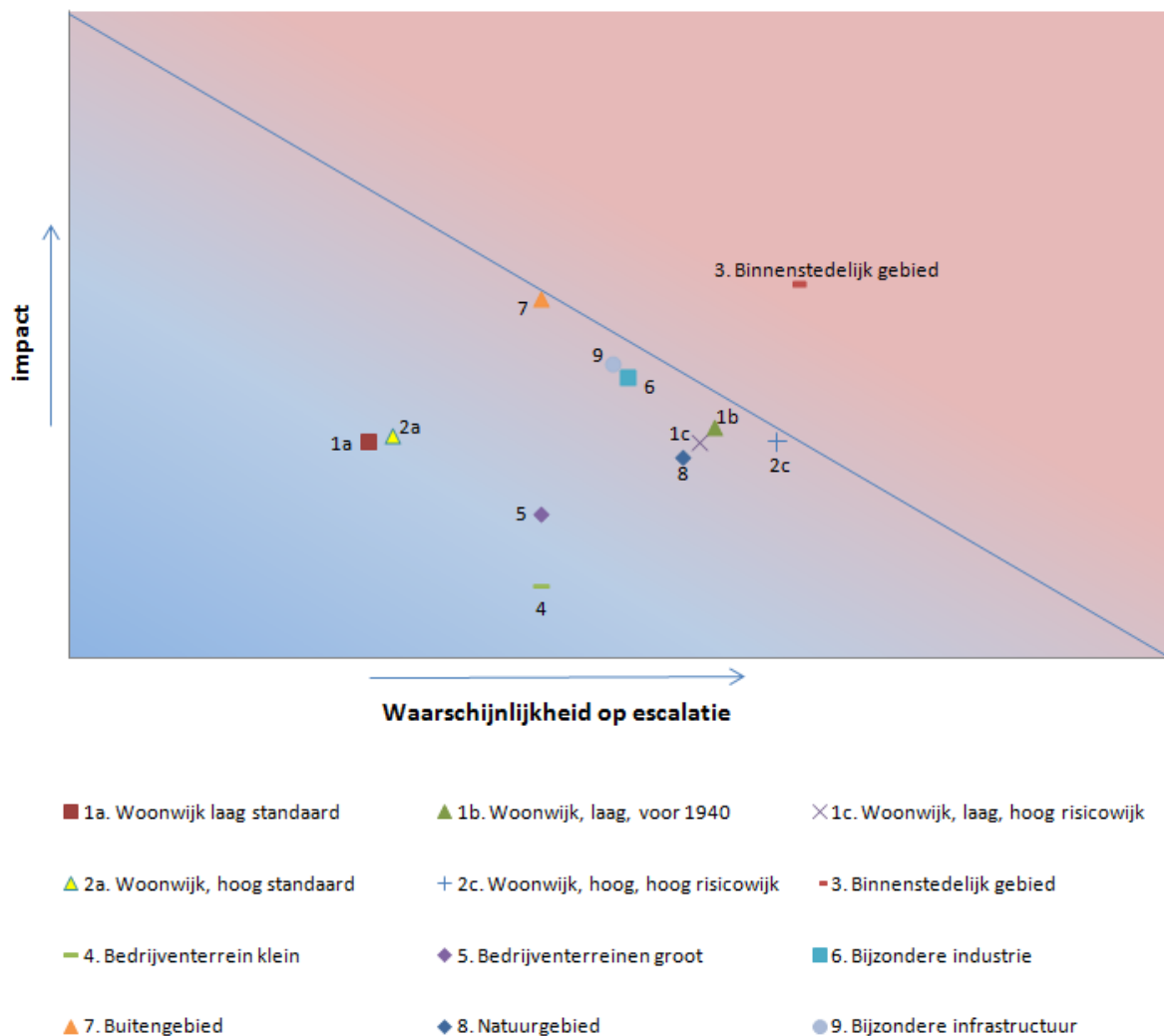
Gebiedstypen	Waarschijnlijkheid	Impact
Woonwijken, max.4 bouwlagen, kleinschalige winkelgebieden; geen bijzonderheden	3	3
Woonwijken, max.4 bouwlagen, kleinschalige winkelgebieden; bouw voor 1940	8	3
Woonwijken, max.4 bouwlagen, kleinschalige winkelgebieden; hoog risicowijk	7	3
Woonwijken, 5 of meer bouwlagen, kleinschalige winkelgebieden; geen bijzonderheden	4	3
<i>Woonwijken, 5 of meer bouwlagen, kleinschalige winkelgebieden; bouw voor 1940</i>	<i>n.v.t. in MWB</i>	<i>n.v.t. in MWB</i>
Woonwijken, 5 of meer bouwlagen, kleinschalige winkelgebieden; hoog risicowijk	8	3
Binnenstedelijk gebied	9	5
Bedrijventerrein klein	6	1
Bedrijventerrein groot	4	2
Bijzondere industrie	7	4
Buitengebied	5	4
Natuurgebied	8	2
Bijzondere infrastructuur	6	4

Tabel 3 score risicoanalyse gebiedstypen

3.4 Resultaat: brandrisicoprofiel escalatiescenario's

Risicodiagram

Door de gescoorde waarschijnlijkheid en impact uit te zetten op twee assen, en in relatie te brengen met de gebiedstypen ontstaat een risicodiagram; het brandrisicoprofiel escalatiescenario's. Van dit diagram kan worden afgelezen in welke gebieden de grootste risico's aanwezig zijn als het gaat om kans en impact met betrekking tot de escalatie van incidenten. Rechts bovenin bevinden zich de gebiedstypen, waar de waarschijnlijkheid van een escalerend incident groot is en tevens het risico op maatschappelijke onrust het grootst is. Een uit de hand gelopen incident met slachtoffers bij deze gebiedstypen zal niet onopgemerkt voorbij gaan.

Figuur 2 Risicodiagram gebiedstypen

Bij het ontwerpen van het dekkingsplan, dient bijzonder rekening te worden gehouden met binnenstedelijk gebied waar het gaat om de positionering van de tweede basisbrandweereenheid. Dit is in lijn met het advies van de Inspectie Veiligheid en Justitie naar aanleiding van de brand aan de Kelders te Leeuwarden.

Rapport brand aan de Kelders te Leeuwarden

19 oktober 2013, Inspectie Veiligheid en Justitie, juni 2014

LEERPUNT 2

De brandweer Leeuwarden laat bij een brand in de dichtbebouwde oude binnenstad direct twee blusvoertuigen en een redvoertuig ('middelbrand-potentieel') alarmeren. Dit zorgt voor een slagkracht waarbij een inzet op een beginnende brand in deze kwetsbare bebouwing tezamen met een inzet op redding uitgevoerd kan worden. Deze alarmering van 'middelbrand-potentieel' bij brandmeldingen in kwetsbare bebouwing vindt momenteel ook al plaats in andere gemeenten en verdient zeker navolging in gemeenten waar dat nog geen standaard is.

Dit brandrisicoprofiel escalaitescenari'o's is verder de basis voor het document 'voorstel opkomsttijden eerste basiseenheid en geografische spreiding tweede basiseenheid'

Het risicoprofiel van Baarle-Hertog

Binnen de veiligheidsregio Midden- en West-Brabant, neemt de gemeente Baarle-Nassau een bijzondere plaats in. Er is binnen deze gemeente sprake van een grote verwevenheid met de Belgische gemeente Baarle-Hertog; ook op het gebied van brandweezorg.

Het hierboven beschreven brandrisicoprofiel escalatiescenario's is ook van toepassing voor Baarle-Hertog. In deze gemeente komen geen gebiedstypen voor, die anders zijn dan in Baarle-Nassau.

Bijlage 1 Beschrijving gebiedstypen

Type 1: Woonwijken, maximaal 4 bouwlagen, kleinschalige winkelgebieden

Kenmerken

Voornameeljk woningen aanwezig.

Woningsoort overwegend grondgebonden, maar ook lage flats tot 4 bouwlagen mogelijk. Verder zijn kleinschalige winkelstrips mogelijk (winkels maximaal ca 500 m²).

Subverdeling i.v.m. waarschijnlijkheid

Sub a: Geen bijzonderheden

Sub b: Bouw grotendeels voor 1940

Sub c: Hoog risicowijk ('Prachtwijk', allochtonen, achterstand, bejaarden)

Type 2: Vijf en meer woonlagen

Kenmerken

Voornameeljk woningen aanwezig.

Nadrukkelijke aanwezigheid van flats met meer dan 4 bouwlagen.

Kleinschalige winkelstrips zijn mogelijk (winkels maximaal ca 500 m²).

Subverdeling i.v.m. waarschijnlijkheid

Sub a: Geen bijzonderheden

Sub b: Bouw voor 1940

Sub c: Hoog risicowijk (Vogelaar, allochtonen, achterstand, bejaarden)

Type 3 Binnenstedelijk gebied

Kenmerken

Combinatie van winkels en wonen (veelal boven winkels). Ook aanwezigheid van uitgaansgelegenheden (café, restaurant, discotheek). Mogelijk aanwezigheid van historische bebouwing. Belangrijk kenmerk is teven dat de bebouwing dicht op elkaar staat, waardoor bereikbaarheid veelal slecht is en kans op brandoverslag reëel.

De post die dit gebied verzorgt; heeft een zeer groot aantal objecten en km weg te bedienen.

Type 4 Bedrijventerreinen klein

Gebieden met kantoren (evt. in combinatie met wonen), kleine bedrijfshallen (tot ca. 1000 à 15000 m²), kleinschalige productie etc.

Niet overwegend grootschalige productiehallen, geen meubelboulevard en geen gevaarlijke stoffen!

Type 5 Bedrijventerrein groot

Grotere bedrijfshallen, meubelboulevards, logistieke bedrijven, opslag van gevaarlijke stoffen en (in mindere mate) gebruik van gevaarlijke stoffen.

Type 6 Bijzondere industrie

Zware (petro)chemische industrie aanwezig. Veelvuldige handleidng en productie van gevaarlijke stoffen. Op deze industrieterreinen is een **grote** concentratie van Bevi- en BRZO inrichtingen aanwezig. De risicocontouren liggen veelal buiten de inrichting en de invloedsgebieden zijn groot (Bijvoorbeeld industrieterrein Moerdijk en Theodorushaven Bergen op Zoom)

Type 7 Buitengebied (agrarisch) en natuur

Enkele boerderijen en verspreid staande woningen, stallen, schuren e.d. Agrarisch gebruikte gronden en kassen.

Type 8 Natuur

Natuurgebieden, concreet gaat het bijvoorbeeld om bos- en heidegebied, de Biesbosch, duingebieden en overige natuurgebieden.

Type 9 Bijzondere infrastructuur

Emplacementen bedoeld voor het rangeren van gevaarlijke stoffen. (door de minister zijn aangewezen in het Bevi: Lage Zwaluwe, Moerdijk en Roosendaal. Ook een bijzonder stuk snelweg (met hoge ongevalfrequentie in combinatie met veel vervoer van gevaarlijke stoffen) kan hiertoe behoren.